

РЕШЕНИЕ

№ 12562

гр. София, 10.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 54 състав, в
публично заседание на 06.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Атанас Николов

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **7079** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ вр. с чл.84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/.

Образувано е по жалба на Ш. А. Н., от мъжки пол, [дата на раждане] в [населено място], Русия, гражданин на Русия, ЛНЧ [ЕГН] срещу РЕШЕНИЕ № 7231 от 27.06.2024г. на Председателя на ДАБ при МС, с което по чл.75,ал.1,т.2,вр.чл.8 и чл.75,ал.1,т.4 от ЗУБ, вр.с чл.9 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут. По изложените в жалбата твърдения за незаконосъобразност на решението в цялост– се моли същата да бъде уважена.

В съдебно заседание жалбоподателят се явява лично и поддържа жалбата си, както и се представлява от адв. Ж., който поддържа жалбата на наведените в нея основания. Ответната страна, чрез процесуалния си представител юрк. Г., оспорва жалбата и моли като неоснователна да се отхвърли.

От фактическа страна.

Жалбата е в срок, от надлежна страна, поради което е допустима.

Начало на производството е поставено с подаване на молба за предоставяне на статут вх. № ОК-13-121 от 19.01.2024 г. на РПЦ - С. до председателя на Държавната агенция за бежанците за акрила.

Руският гражданин мотивира молбата си за закрила с невъзможността да върне изтегления от него кредит към А. Б.. В проведеното интервю търсещият международна закрила, заявява, че създал собствен бизнес, като собствена фирма за производство на колбаси „Сибирски деликатес“. Заявява, че през 2011 г. изтеглил кредит за закупуване на бивш завод за отглеждане на птици в К.. Молителят твърди, че изтеглил нов кредит от А. Б. с който покрил старите си задължения и инвестирал в оборудването на новозакупения завод. Посочва, че то било от много висок клас и произвеждали висококачествена продукция която пласирали в цяла Русия. Разказва, че през 2014 г. след анексирането на К. от страна на Русия били наложени санкции от страна на САЩ и ЕС , като същевременно били наложени реципрочни санкции и от руска страна. На чужденеца била забранено да закупува меса и сирене от страни от ЕС, от което бизнесът му започнал да става нерентабилен. Допълва, че много предприятия като неговото изпаднали в криза. Той започнал да внася продукция от Л. Америка, но това било скъп внос заради транспортните разходи. Според думите му оборотът на неговия завод паднал рязко и той не можел да покрива кредита си. Заявява, че той и други с пострадал бизнес се събрали на кръгла маса с шест банки за да обсъдят кризисната ситуация. Заявява, че на тази среща повечето банки се съгласили да бъдат реструктурирани дълговете към тях. На поставените към него условия от банката той не се съгласил. При така стеклите се обстоятелства завода на кандидатът фалирал и били заведени различни дела срещу него от страна на банката. По едно от делата кандидатът бил осъден да заплати глоба в размер на 500 000 рубли и две години затвор. Заявява, че той и неговата адвоката обжалвали постановената присъда и с решение на апелативния съд присъдата му била отменена. Междувременно по това дело следователят поискал от адвоката на кандидата 500 000 000 рубли подкуп за да няма арест и да приключи делото по обвинение в нарушаване на чл. 195 и чл. 159. Молителят отказал да даде искания подкуп и с неговия адвокат се обърнали към Службата за вътрешно разследване в [населено място]. От въпросната служба дали белязани пари на адвоката на кандидата и той от своя страна се срещнал с лицето което било поискало подкупа. Чуждият гражданин твърди, че след задържането на служителя поискал подкупа бил осъден на минимален срок затвор, като по-голямата част от присъдата бил под домашен арест. Според заявеното от руския гражданин, по друго заведено срещу него дело бил обвинен в неправомерно присвояване на стотици милиони рубли. Заявява, че поискал да бъде изготвена експертиза, къде са изчезнали тези пари, но такава му била отказана. Посочва, че прокурорът изготвил обвинителен акт, където било посочено, че той е присвоил 530 милиона рубли. Чужденецът разказва, че нямал доверие на руското правосъдие и в частност на съдията, който гледал неговото дело и поради това не се явил на насроченото съдебно заседание, а взел решение да напусне страната и да се установи в Република България. Молителят допълва, че постоянно е бил заплашван, че ще бъде изпратен в затвора, дъщеря му също била заплашвана и поради това се преместила в друг град. Молителят твърди, че не е член на политическа партия или организация на политическа основа, не е бил задържан или арестуван.

Имайки предвид изложеното, административния орган е приел, че за Ш. А. Н. не са налице предпоставки за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут по ЗУБ. Изложил е подробни мотиви за това, които е обективирал в Решение № 7231/27.06.2024 г. на Председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ при МС), в което му е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Правни изводи:

Жалбата е подадена от надлежно легитимирано лице, имащо правен интерес от оспорването, в

законоустановения срок за това по чл. 84, ал. 3 ЗУБ и срещу годен за обжалване административен акт, поради което е процесуално допустима. На следващо място, тя е редовна, тъй като отговаря на изискванията на чл. 150 и чл. 151 АПК.

Разгледана по същество, жалбата се явява неоснователна поради следните съображения:

Обжалваният административен акт е издаден от компетентния орган, а именно Председател на ДАБ при МС, който съгласно чл. 48, ал. 1, т. 1 ЗУБ има законоустановено правомощие да отказва международна закрила в Република България.

Същият се е произнесъл в изискуемата писмена форма, като Решение № 7231/27.06.2024 г. съдържа фактически и правни основания за издаването му. В тази връзка е уместно да се отбележи, че административният орган е изложил поотделно съображения защо приема, че на жалбоподателя не следва да бъде предоставен нито статут на бежанец, нито хуманитарен статут, като задълбочено е обсъдил както сочените от чужденеца данни в бежанската му история, така и обстановката в страната му на произход - Русия. Обективиранияте в решението му мотиви са подробни, ясни и кореспондиращи на приложените правни норми, и дават възможност на лицето да разбере защо му се отказва международна закрила.

Съдът не констатира при издаване на оспореното решение да са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила.

От приетите по делото и неоспорени от страните писмени доказателства, събрани редовно в производството пред административния орган, се установява, че производството по чл. 68, ал. 1, т. 1 ЗУБ е образувано с регистрирането на А. Ш. като чужденец по подадена от него молба за международна закрила. Същият е регистриран в ДАБ при МС и е информиран писмено на разбираем за него език за процедурата, която ще се следва, за неговите права и задължения, за последиците от неспазването на задълженията му или за отказа да сътрудничи на длъжностните лица на ДАБ при МС, както и за организациите, предоставящи правна и социална помощ на чужденци. Спазено е и изискването на чл. 58, ал. 10 ЗУБ за изискване на писмено становище на Държавна агенция "Национална сигурност". На следващо място, установява се и че са проведени интервюта от компетентен интервюиращ орган, отразени в нарочни протоколи, преведени на интервюираното лице от преводач на разбираем за него език и подписани от всички участници. В законоустановените срокове интервюиращият орган обективно и безпристрастно е изготвил становище, представено на Председателя на ДАБ при МС, който от своя страна в съответствие с чл. 73 ЗУБ също обективно и безпристрастно е разгледал молбата, като първо е извършил преценка за предоставяне на статут на бежанец, а след това и преценка за предоставяне на хуманитарен статут, обективирани в процесното ение № 7231/27.06.2024 г. От съдържанието му не се установява административният орган да е пропуснал да изследва заявленията от молителя факти от бежанската му история, свързани с неговото лично положение. Напротив, всички те, както и ситуацията в държавата му по произход, са подробно обсъдени и анализирани.

Според настоящия състав оспореното решение не противоречи на материалноправни разпоредби на закона и е в съответствие с неговата цел.

Съгласно чл. 8, ал. 1 ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност,

политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Понятието "преследване" е дефинирано в чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от с.з., като нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, като съгласно ал. 5 действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, законови, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, включително наказания за отклонение от военна служба, която би довела до извършване на деяния по чл. 12, ал. 1, т. 1-3. Наличието и основателността на опасенията следва да се преценяват с оглед представените в бежанската история на кандидата за статут конкретни данни, като се отчете произхода на преследването, дали то води до нарушаване на основни права на човека, както и закрилата, която може да се получи от държавата по произход.

В настоящия случай правилно административният орган е преценил, че при проведеното с жалбоподателя интервю не се установява спрямо него да е било осъществено визираното в чл. 8, ал. 1 ЗУБ преследване, релевантно за предоставянето на бежански статут, а и самият той не е заявил конкретни обстоятелства, въз основа на които да може да се направи извод за опасение от преследване, основано на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. Ето защо преценката на административния орган, че изложените от кандидата мотиви за напускане на страната му по произход не са правно значими за търсената защита, са напълно обосновани. Нещо повече, изрично е заявил, че спрямо него не е било осъществено преследване от държава, партии или организации и недържавни субекти в страната му на произход – Русия. Основният мотив, който кандидатът за закрила изтъква за напускането на Русия, е общата обстановка на несигурност в страната, както и опасенията от преследване и преди всичко финансови неуредици във връзка с осъществявана от него търговска дейност. Административният орган не е приел за достоверни тези страхове, като според съда, правилен е изводът, че те не са продиктувани от реални действия от страна на държавните власти. Съгласно чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост. Според ал. 5 на чл. 8 от ЗУБ, действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, включително сексуално насилие; правни, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин; наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни; отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание; наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 – 3; действия, насочени срещу лицата по причина на техния пол или срещу деца.

В случая не се установява на оспорващия да са били нарушени основни човешки права до такава степен тежки по своето естество или повторяемост за да се приеме, че е налице преследване по смисъла на относимите правни норми. Освен това, принадлежността към определена социална група, сама по себе си не е достатъчно основание за да се приеме, че е налице преследване на дадено лице, а оттам и да се предостави статут на бежанец на това лице. В действителност жалбоподателят не е бил заплашван, върху него не е било оказвано насилие, не е осъждан и не е бил преследван от официалните власти, в т.ч. и по етнически или религиозни

причини в Русия. Член на неговото семейство няма признат в Република България статут на бежанец, което изключва възможността да му се предостави деривативен такъв статут съгласно чл. 8, ал. 9 ЗУБ. При това положение изводът на административния орган за неоснователност на искането на А. Ш. за предоставяне на статут на бежанец се явява законосъобразен.

На следващо място, правилно е прието, че в случая не са налице и материалноправните предпоставки по чл. 9, ал. 1 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут. Това е така, защото в настоящата хипотеза не се твърди, а и не се установява от събраните по делото доказателства, в държавата си по произход жалбоподателят да е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, или изтезание или нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, а тава е сериозна индиция, че няма да понесе такива посегателства и при завръщането си там. От друга страна, липсват твърдения и данни за наличието на обстоятелствата, предвидени в чл. 9, ал. 6 и ал. 8 ЗУБ. Накрая административният орган е извършил правилна преценка и относно предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ, които са приложими при по-обща опасност, а именно тежки заплахи срещу живота или личността на гражданско лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Същите са формулирани като условия за предоставяне на субсидиарна закрила и в чл. 15, буква „в“ от Директива 2004/83/ЕО на Съвета от 29 април 2004 година относно минималните стандарти за признаването и правното положение на гражданите на трети страни или лицата без гражданство като бежанци или като лица, които по други причини се нуждаят от международна закрила, както и относно съдържанието на предоставената закрила. Съгласно задължителното му тълкуване с Решение от 17 февруари 2009 г. по дело C-465/07 на СЕС съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Т. съществуване може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че гражданско лице, върнато в съответната страна, или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи. Тази концепция за "пълзящата скала" кореспондира с позицията на ЕСПЧ, че само в изключителни случаи е възможно общата ситуация на насилие в мястото, където трябва да бъде върнато лицето, да е с такъв интензитет, че връщането там би било в нарушение на чл. 3 ЕКПЧОС, без да е необходимо да се доказва, че то се намира и в специфичен риск.

В съответствие с информацията относно актуалната политическа и икономическа обстановка в Русия, съдържаща се в представената по делото справка на Дирекция „Международна дейност“ ДАБ при МС, административният орган е приел, че Русия разполага с централизирана, авторитарна политическа система, доминирана от президента-пост, понастоящем заеман от В. П.. Двукамарното Федерално събрание се състои от пряко избираема долна камара и назначаема горна камара, като и двете не разполагат с независимост от изпълнителната власт. Президентските избори през 2018 г. и изборите за долна камара на 19.09.2021 г. са белязани от обвинения в намеса на правителството и манипулиране на изборния процес, включително изключване на значими опозиционни кандидати. На 14.08.2023 г. Руската централна банка обявява, че ще проведе извънредно заседание на следващия ден, за да обсъди нивото на основния лихвен процент, след като рублата пада до най-ниската си точка от почти 17 месеца. Валутата

постоянно губи стойност от началото на годината и преминава психологически значимото ниво от 100 рубли за долар на 14.08.2023 г. Руската валута пада с 26% през 2023 г., в резултат на срива на приходите от износ и нарастващите военни разходи, което я прави третата най-губеща световна валута през 2023 г. От приложената по преписката информация е видно, че към момента на издаване на настоящото решение обстановката в Русия, не може да се определи като въоръжен конфликт. От цитираната справка става ясно, че не е налице информация която да сочи за влошаване на обстановката там, достигаща границите на безогледното насилие.

При тези данни според настоящия съдебен състав не съществуват сериозни основания да се смята, че цивилно лице, върнато в страната или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си там се излага на реална опасност да претърпи тежки посегателства, като съществува реален риск за неговия живот и сигурност. Това сочи, че спрямо оспорващия не е налице заплахата, породена от ситуация на безогледно насилие в светлината на чл.9, ал.3 ЗУБ. Отделно от това, видно от информацията в тази справка, че икономическото положение в Б. се възстановява поетапно.

Съгласно чл. 21, т. 6 и т. 7 от Устройствения правилник на ДАБ при МС Дирекция "Международна дейност" събира, поддържа и актуализира база данни за държави по произход и за трети сигурни държави, което включва обща географска, политическа, икономическа и културна информация, както и информация за правната уредба и за спазването на правата на човека, и изготвя и актуализира аналитични доклади и справки за сигурните държави по произход, за третите сигурни държави, за кризисните райони и за бежанските потоци. Следователно приетите по делото справки са издадени от компетентен държавен орган в кръга на правомощията му по установените форма и ред, поради което представляват официални свидетелстващи документи и се ползват с материална доказателствена сила, т.е. те обвързват съдът да приеме, че при извършената от издателят им проверка са установени именно фактите, които са удостоверени в тях, като в случая тя не е оборена, доколкото от страна на оспорващия не са представени никакви насрещни доказателства в защита на неговата теза.

За да достигне до този извод, съдът съобрази и последната актуална съдебна практика, обективирана в Решение № 13275 от 06.12.2024г. по адм.д. №6314/24г. по описа на ВАС, според която опасенията на кандидата за предоставяне на статут на бежанец или хуманитарен статут, за бъдещи посегателства, не трябва да бъдат хипотетични, а като резултат от обективните находки на конкретни събития в руската федерация следва да се достига до извода, че те ще бъдат тежки по смисъла на чл.9, ал.1 ЗУБ, каквито данни по отношение на гражданите на Руската федерация в момента са налице за единични случаи, обективиращи явно, категорично и безусловно публично несъгласие с конкретни действия на длъжностни лица от администрацията на режима на П..

По настоящото дело, от изложената бежанска история ясно личи, че в конкретния случай не се касае за чужденец, който е бил принуден да напусне родината си поради възникнала и реално съществуваща към момента на напускане на страната опасност за живота или личността му. В този смисъл липсва основание и за предоставянето на хуманитарен статут, тъй като не се доказва Ш. да е бил принуден да напусне или да остане извън страната си на произход поради реална опасност от тежки посегателства. При положение, че бежанската му история не разкрива факти за съществуването на заплахата от смъртно наказание или екзекуция в Русия (чл. 9, ал.1, т. 1 ЗУБ), както и от изтезание, нечовешко или унижително отнасяне или наказание (чл. 9, ал. 1, т. 2 ЗУБ),

нито се установява наличието на „безогледно насилие“ на територията на Руската федерация, (макар същата държава да е участник в международен военен конфликт, но извън територията на същата страна), което да води на извод за съществуването на тежки заплахи срещу живота или личността му като цивилно лице (чл. 9, ал. 1, т. 3 ЗУБ), то съдът счита, че жалбата му е неоснователна, респ. обжалваното от него решение е законосъобразно, поради което направеното оспорване следва да бъде отхвърлено.

Страните по делото не претендират разноски, поради което и с оглед разпоредбата на чл. 92 ЗУБ съдът не следва да се произнася по тяхната дължимост в настоящото производство.

С тези мотиви, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Ш. А. Н., от мъжки пол, [дата на раждане] в [населено място], Русия, гражданин на Русия, ЛНЧ [ЕГН] срещу РЕШЕНИЕ No 7231 от 27.06.2024г. на Председателя на ДАБ при МС, с което по чл.75,ал.1,т.2,вр.чл.8 и чл.75,ал.1,т.4 от ЗУБ, вр.с чл.9 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.